

מדובר לְאַחַר הַתְּקִינָה שֶׁתִּקְנוּ לְהַפִּיס. וְהֵיכָן מְצִינוּ תִּקְנָה זוֹ, דְּהִנֵּן -
 שְׁשִׁנּוּ בַּמִּשְׁנָה בַּמִּסְכַּת יוֹמָא (בב), בְּרֵאשׁוֹנָה וּבַחֲתִילָהּ, כָּל מִי
 שֶׁהִיא רוֹצֵה לְתַרוֹם אֶת הַמְּזֻבָּת, הִיא תִּרְוֵם בְּלֹא פִּיּוּס. וּפְזֻמֵּן שֶׁהָן
 - שֶׁהַרְצִיעַ לְתַרוֹם מְרוֹבֵיץ הֵם, כִּי הִיא מִנְהַגָם, הִיו רְצִין וְעוֹלִין
 בְּכַבֵּשׁ, וְכָל הַקּוֹדֵם אֶת חֲבִירוֹ לְהַכֵּס בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת עֲלִיוֹנוֹת
 שֶׁל כֶּבֶשׂ הַסְּמוּכוֹת לְרֹאשׁוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ, הִיא זָכָה לְתַרוֹם. וְאֵם הִיוּ
 שְׁנַיִם שְׁוִין שֶׁהִיגְעוּ בִּיחַד לְאַרְבַּע אַמּוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁל הַכֶּבֶשׂ, הִיא
 הַמְּמוֹנָה אוֹמֵר לָהֶם - לְכָל הַכְּהֵנִים הַרְצִיעוּ, וְהִצִּיעוּ - הַרְצִיעוּ
 אֲצַבְעוֹתֵיכֶם וְהַגְבִּיהוּם, וְהַתְּחִיל לְמַנּוֹת הָאֲצַבְעוֹת, וְמִי שֶׁאֲצַלוּ הִיא
 הַמְּנִיחָה שֶׁהִחֲלִטוּ עָלָיו וְהַתְּחִילָה נִשְׁלֵם, הִיא הִיא הַזּוֹכֶה. שׂוֹאֵלֵת
 הַמִּשְׁנָה: וְמָה הָאֲצַבְעוֹת שֶׁהָן מוֹצִיאִין, מִשִּׁיבָה הַמִּשְׁנָה: יְכוּלִים
 לְהַרְצִיעַ אֲצַבְעֵי אַחַת אוֹ שְׁתֵּי, וְאִין מוֹצִיאִין גּוֹדֵל (אגודל)
 בְּמִקְדָּשׁ לְצוֹרֵךְ הַפִּיּוּס, אֲבָל שָׂאֵר הָאֲצַבְעוֹת יְכוּלִים לְהַרְצִיעַ. מוֹסִיפָה
 הַמִּשְׁנָה: מַעֲשֶׂה (שְׁנַיִם הִיוּ) [בְּשְׁנַיִם שֶׁהִיוּ שְׁוִין בְּקִרְבָּתָם לְסוֹף
 הַכֶּבֶשׂ בַּשְּׂעָה שֶׁהִיוּ רְצִין וְעוֹלִין בְּכַבֵּשׁ, וְדַחֵף אֶחָד מֵהֶם אֶת חֲבִירוֹ
 כִּדִּי לְהַקְדִּימוֹ, וְלִזְכוּת בְּתַרְוֹמַת הַדֶּשֶׁן, וְעַל יְדֵי הַדְּחִיפָה, נִשְׁכַּרְהָ רִגְלוֹ
 שֶׁל חֲבִירוֹ. וְכִשְׂרָאוּ בֵּית דִּין שֶׁמְחַמְתָּה שֶׁהִיוּ רוֹצִיעַ לְהַקְדִּים אֶת
 חֲבִירָהּ בְּרִיצָתָם הִיוּ בָּאִים לְיַדֵּי סַפְּנָה, הַתְּקִינּוּ שְׂלֵא יְהוּ תוֹרְמִין
 אֶת הַמְּזֻבָּת אֲלֵא בְּפִיּוּס. וְתַחֲלִיל מִשְׁנַתְנוּ מְדַבֵּרֵת קוֹדֵם הַתְּקִנָּה,
 וּבִסּוּפָה מְדוּבָר לְאַחַר הַתְּקִנָּה.
 מִתְּרַצֵּת הַגְּמָרָא תִירוּץ נוֹסֵף: בְּרֵא אֲמַר, אִידֵי וְאִידֵי - גַּם בְּתַחֲלִילֵת
 מִשְׁנַתְנוּ וְגַם בִּסּוּפָה מְדוּבָר לְאַחַר הַתְּקִינָה, וְהִכִּי קָתַנִּי - וְכִי הִיא
 כּוֹנֵנֶת הַמִּשְׁנָה לּוֹמֵר, כֹּל מִי שֶׁהוּא רוֹצֵה לְבֹא וּלְפִיּוּס, מְשַׁכֵּם
 וְטוֹבֵל עַד שְׂלֵא יָבֹא הַמְּמוֹנָה, כִּדִּי שְׁתִּיכֵף כְּשִׁיבָא הַמְּמוֹנָה וַיְפִיּוּס,
 יוֹכֵל מִי שׂוֹכֶה בְּפִיּוּס לִילָךְ לְעַבְדוּדָה, וְלֹא יִצְטָרֵךְ לְהַמְתִּין עַד שִׁיטְבוּל.

משנה

במשנה הקודמת שנינו שהמונה על המקדש בא לבית המוקד
 לפנות בוקר, ומפיס שם מי יזכה לתרום את הדשן. המשנה שלפנינו
 ממשיכה ומפרטת את סדר הדברים הנעשים במקדש מאותה שעה
 ואילך, עד אחר עבודת תרומת הדשן מעל גבי המזבח.
 נטיל הממונה על המקדש את הפפית שהיה מונח תחת הטבלא של
 שיש שבבית המוקד, ופתח עמו את הפפיש - השער הקטן שהיה
 בתוך השער הגדול שבין בית המוקד לעזרה (ראה איור א), ונכנס
 הממונה מבית המוקד לעזרה, ונכנסו שאר הכהנים שטבלו והיו
 בבגדי כהונה אחריו, ושתי אבוקות של אור החזיקו בידם, כל כת
 החזיקה אבוקה אחת של אש. ונחלקו הכהנים הללו לשתי כיתות -
 קבוצות, אלו - קבוצת כהנים אחת, היו פונים מלשכת בית המוקד
 שהיתה בצפון העזרה, ומחלפין אחר נושא האבוקה באבוקתה
 הבנויה מכל צדדי העזרה מבפנים, דרך - לכיוון צד מזרח, ואלו -
 קבוצת הכהנים השניה, היו מחלפין אחר נושא האבוקה השניה
 באבוקתה, דרך - לכיוון צד מערב, ושתי הקבוצות היו בודקים
 והולכים בכל העזרה, אם כל הכלים שמורים יפה, ומונחים על
 מקומם, עד שהיו מגיעים למקום עושה הכיתים, שהיא לשכה
 שהיתה בצד מזרח, ובה הכינו את מנחת החביתין שהיה כהן גדול
 מקריב בכל יום (ראה איור ב). ושם הגיעו שתי הקבוצות אלו ואלו,
 ואמרו אלו לאלו שלום, שהכל מצאנו במקומו בשלום. ולאחר מכן,
 העמידו - הקיצו מהשינה את עושה הכיתים, לעשות הכיתים -
 להתחיל בהכנת מנחת החביתין, ולהרתיח מים לצורך חליטת
 הסולת.
 המשנה ממשיכה לבאר את סדר העבודה בבוקר, ומפרשת כיצד
 היתה תרומת הדשן מעל גבי המזבח: מי שזכה בפייס לתרום את
 המזבח, הוא לבדו ותרומה את המזבח, ולא יצטרף אחר עמו. והם -
 אחיו הכהנים אומרים לזה שזכה לתרום, הו - תהיה זהיר, שלא
 תגע בבלי - במחמתה שבה היו מרימים את הדשן והגחלים, שהיא
 כלי שרת, עד שתקדש ידיו ורגליו בשפיכת מים עליהם מן הכיור,
 לפי שאסור לעשות עבודה בלא קידוש ידים ורגלים. עוד הראו לו
 את מקום המחמתה ואמרו לו, והרי המחמתה נתונה במקצו - בקרן

שלום עליך, נכר שהוא ישן, ואיש הר הבית היה חוכמו (מכהו)
 במקלו, וכמו כן, רשות היתה לו לאיש הר הבית לשרוף את כסותו
 - את בגדו העליון של השומר הישן. והשומר שהלקוהו היה צועק,
 והם - השומרים האחרים היו אומרים זה לזה, מה טיבו של קול זה
 הנשמע בעזרה. ומשיבים זה לזה, הוא קול של פן לוי הלוקה ובגדיו
 נשרפין, מחמת שישן לו על משמר - בעת שהיה צריך לשמור.
 מוסיפה המשנה: רבי אליעזר בן יעקב אומר, אכן כך היה מעשה,
 פעם אחת מצאו האנשים שהיו מהלכים עם איש הר הבית את אחי
 אמי שהיה שומר, כשהוא ישן, ושרפו את כסותו.
 מוסיפה הגמרא: אמר רבי יהושע בן לוי, במשנה זו, אמר רבי,
 מתניתא - כשהיה מגיע רבי יוחנן ללמוד במשנה זו, אמר רבי,
 אשריהם לדורות הראשונים, שאפילו על אונם שינה - על כך
 שנרדם השומר באונס, היו עושין דין, ומענישים על כך, ואם כן,
 שלא על אונם שינה - העובר עבירה בכונה בלא אונס, על אחת
 כמה וכמה שהיו עונשים.
 לאחר שהתבאר העונש שהיו נותנים לשומרים שישנו, כדי לזרזם
 לעתיד, וזה בכלל מצות תוכחה, מוסיפה הגמרא להביא עוד מדברי
 התנאים והאמוראים שבה התוכחה. מביאה הגמרא: תניא, רבי
 אומר, איזו היא דרך ישרה שבחור (שיברור) לו האדם להתנהג
 בה, יאהב את התוכחות, לפי שכל זמן שיש נותני תוכחות
 בעולם, ועל ידי זה מתעוררים והזורים בתשובה, נחת רוח בזה
 לעולם, וכן מוכה וברכה באין לעולם, והרעה מסתלקת מן
 העולם. שנאמר במשלי (כד כח) 'למוכיבים ינעם ועליהם תבא
 ברכת טוב', ומינעם למדים שבאה נחת רוח, ומברכת טוב למדים
 שבאה טובה וברכה, וכשהטובה באה לעולם, הרעה מסתלקת.
 מוסיפה הברייתא: ויש אומרים, שהדרך הישרה שיברור לו האדם
 היא, שיחויב באמונה יתירה - יתנהג במשא ומתן עם בני אדם
 באמונה, ולא יאנה את הבריות, שנאמר בתהלים (קא ט) 'עני בנאמני
 ארץ לשבת עמדי וגו', הלך בדרך תמים הוא ישרתני'.
 עוד מביאה הגמרא: אמר רבי שמואל בר נחמני שאמר רבי יונתן,
 כל המוכיח את חבירו לשם שמים - כדי שיעזב את מעשיו הרעים
 וישוב בתשובה, וזכה להיות בחלקו וברכתו של הקדוש ברוך
 הוא, שנאמר במשלי (כח כג) 'מוכיח אדם אתרי', ופירוש הפסוק הוא
 שמי שמוכיח בני אדם, ה' גורר אותו אליו. מוסיף רבי יונתן: ולא עוד
 - ולא רק לדבר זה בלבד הוא זוכה, אלא זוכה הוא גם שמושבין
 עליו חוט של חסד שימצא חן בעיני הבריות, שנאמר בהמשך
 הפסוק (סו) 'חן ימצא ממחליק לשון'.
 במסכת יומא (בב) שנינו, שבתחילה לא היו עושים פייס על תרומת
 הדשן, אלא כל מי שהיה רוצה היה בא, והראשון שהגיע זכה.
 ולאחר שראו שעל ידי שהיו רצים ועולים בכבש כדי לזכות, היו
 באים לידי סכנה, תקנו פייס לתרומת הדשן. הגמרא מבררת אם סדר
 התמיד שנאמר במשנתנו, שננה קודם התקנה או לאחריה. שנינו
 במשנתנו: מצאו נעול ידע וכו' מי שהוא רוצה לתרום את המזבח
 [וכו'] משכים וטובל עד שלא יבא הממונה וכו'. הממונה בא ודפק
 עליהן (על שערי בית המוקד), והן (הכהנים) פתחו לו, אמר להן מי
 שטבל יבא ויפיס. הפיסו, מי שזכה זכה בו.
 מקשה הגמרא: הא נפסא קשיא - משנה זו מצד עצמה קשה היא.
 שבתחילה אמרת - אמרה המשנה, שמי שהוא רוצה לתרום את
 המזבח משכים וטובל עד שלא יבא הממונה, אלא - נראה מזה,
 שלא בפייס תלוי מילתא - שאין הדבר תלוי בפייס (אגודל), אלא
 כל מי שהיה רוצה היה תורם. שאם לא כן, מדוע כל הרוצה לתרום
 היה צריך לטבול, והרי יתכן שלא יזכה בפייס, ואם כן רק לאחר
 שזכה, יטבול. ואילו, הדר תני - לאחר מכן כתוב, שאמר להם
 הממונה מי שטבל יבא ויפיס, אלא - מוכח מזה שבפייס תלוי
 מילתא - שהזכות לתרום את הדשן תלוי בפייס. מתרצת הגמרא:
 אמר אבוי, לא קשיא, כאן, בתחילת המשנה שאמרו שכל הרוצה
 לתרום יטבול, מדובר קודם התקנה שתיקנו להפיס על תרומת
 הדשן, ואז לא היה פייס. ובאן, בסוף המשנה שאמרו שיבא ויפיס,

המשך ביאור למס' תמיד ליום ראשון עמ' א

- 1 זוית שבין הכבש למזבח, בצד מערכו של כבש ודרומו של המזבח
- 2 [ראה איור ג].
- 3 ובשעה שהיה נכנס ליקח המחתה, אין אדם נכנס עמו לבין האולם
- 4 והכבש, ולא היה לוקח נר כידו להאיר לו הדרך, אלא היה מהלך
- 5 לאור המערכה שעל גבי המזבח. ושאר הכהנים לא היו רואים אותו,
- 6 מאחר והכבש שהוא גבוה הרבה מפסיק ביניהם.

54 הַעוֹלָה, ומשמע שתיכף אחר הבערת המערכה בבוקר יש לערוך
 55 עליה את את עולת התמיד, בלי הפסק ביניהן. ומנץ שתיבת 'העולה'
 56 עוסקת בתמיד של שחר, אָמַר רַבָּה, שנאמר 'הַעוֹלָה', והיה לו
 57 לכתוב 'וערך עליה עולה' בלי ה"א, ומהלשון 'העולה' משמע
 58 שהכוונה לעולה החשובה שהיא העולה האמורה ראשונה בפרשת
 59 הקרבנות (במדבר פרקים כח-כט), והיא קרבן התמיד. ואם כן, כיצד
 60 הקדימו את מנחת החביתין לתמיד של שחר. מתרצת הגמרא: אָמַר
 61 רַב יְהוֹדָה, אין כוונת המשנה שהתחילו בהקרבנות מנחת החביתין,
 62 אלא רק התחילו לְהַחֵם מים תַּמִּין לְרַבֵּיכֶם - לצורך חליטת הסולת
 63 של מנחה זו ברותחים, אך ההקרבנה עצמה נעשתה אחרי קרבן
 64 התמיד.

65 הדרן עלך בשלשה מקומות

66 פרק שני - ראוהו אחיו

67 בפרק הקודם התחילה המשנה לבאר את סדר המעשים הנעשים
 68 בבוקר במקדש. הפרק שלפנינו ממשיך לפרט את סדר הדברים,
 69 ועוסק בדישון המזבח וסידור המערכות (מקום האש) שעל גבי
 70 המזבח, והכנתו לצורך הקרבת התמיד.

71 משנה

72 במשנה הקודמת שנינו כיצד היה תורם הכהן את תרומת הדרשן.
 73 משנה זו ממשיכה לבאר את מעשי הבוקר, ומבארת את סדר דישון
 74 המזבח שלאחר תרומת הדרשן, ששאר הכהנים היו מפנים את
 75 המערכה שבראש המזבח מהגחלים ומאברי הקרבנות שנשתיירו
 76 מהיום הקודם: רְאוּהוּ שֶׁאֵין הַכֹּהֲנִים שְׂבָאוּ עִמּוֹ מִבֵּית הַמּוֹקֵד,
 77 לכהן שתרם את הדרשן, שְׂיָרֵד מִכֶּבֶשׂ הַמּוֹזֵב וְהַנִּיחַ הַגַּחְלִים בְּמִזְרְחוֹ
 78 של הכבש. ומיד הם רְצִים וְכֹאִים למקום הכיור שבין האולם
 79 והמזבח, וּמְהֵרֵוּ וְקִדְּשׁוּ יְדֵיהֶם וְרִגְלֵיהֶם בשפיכת מים עליהן מן
 80 הַבַּיִת, לצורך עבודת הוצאת וסילוק הדרשן מעל המזבח. ולאחר
 81 הקידוש, נְטָלוּ בִּידֵיהֶם אֶת הַמִּנְרֵפוֹת - היעים כדי לגרוף בהם את
 82 הדרשן לאמצע המזבח, וְאֵת הַצִּינּוֹרוֹת - המזלגות, כדי להסיר על
 83 ידם את האברים שנשארו על גבי המזבח, וְעָלוּ עִמָּהּ לְרֹאשׁ
 84 הַמִּזְבֵּחַ.

85 מפרשת המשנה להיכן היו מפנים את האברים: את הַאֲבָרִים של
 86 קרבנות העולה, וְאֵת הַפְּרָדִים - שומן החלבים של שאר הקרבנות
 87 שֶׁלֹא נִתְעַבְלוּ - שלא נשרפו ונעשו דשן מאז שהניחום על המזבח
 88 מִבְּעֵרֵב, היו סוֹלְקִין - מסלקים אוֹתָן על ידי המזלגות, ומניחים אותם
 89 במקום פנוי שעל צִדֵי הַמִּזְבֵּחַ. וְאֵם אֵין הַצִּדִּים מְחֻזְקִין - אם אין
 90 בצדדים די מקום פנוי להניח את כל האברים והפרדים, היו סוֹדְרִים
 91 - מסדרים ומניחים אוֹתָם, בְּסוֹבֵב אוּ עַל גְּבִי הַכֶּבֶשׂ.

92 המשנה מפרשת את המשך סדר דישון המזבח מהאפר: לאחר
 93 שסילקו את האברים והפרדים, הִחִילוּ הַכֹּהֲנִים מְעִלִין בְּאָפֶר - גורפים
 94 במגרפות את האפר ומעלים אותו עַל גֵּב הַתְּפוּחַ - ערימה גדולה
 95 וגבוהה של אפר, עגולה כתפוח.

96 המשנה מפרשת את עניני של תפוח זה: תְּפוּחַ זה שהיו מעלים אליו
 97 את כל האפר, הָיָה בְּאִמְצַע הַמִּזְבֵּחַ. והיו פְּעָמִים, שְׁהָיוּ עוֹלִיו בְּשֵׁלֶשׁ
 98 מֵאוֹת בּוֹר של אפר מחמת ריבוי הקרבנות, עד שהיו מוציאים את כל
 99 האפר חוץ למחנה. וְכִרְגָלִים - במועדים, בפסח, שבועות וסוכות, לֹא
 100 הָיוּ מְדֻשָּׁנִין אוֹתוֹ - לא היו מוציאים את האפר מעל גבי התפוח, אף
 101 שהיה שם דשן רב, והיה מזיק להם בסידור המערכה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא
 102 נָיִי לְמִזְבֵּחַ שִׁיחִיהָ עָלָיו רִיבּוּי אֶפֶר שְׁסִימָן הוּא שֶׁהִקְרִיבוּ קִרְבָּנוֹת
 103 הַרְבֵּה.

104 מוסיפה המשנה: וּמִיָּמִינוּ של המזבח

1 וכמו כן לֹא הָיוּ שאר הכהנים שוֹמְעִין אֶת קוֹלוֹ בשעה שהלך לכיור,
 2 עַד שֶׁהָיוּ שוֹמְעִין אֶת קוֹל הַעֵץ, שֶׁעָשָׂה אוֹתוֹ בֶּן קָמִין מוֹכֵנִי (גלגל)
 3 לְבַיִת, שעל ידו שיקעו את הכיור בערב לתוך הבור, כדי שלא יפסלו
 4 המים בלינה, ועל ידו היו מעלים את הכיור בבוקר, ובשעת ההעלאה
 5 היה משמיע קול. וְהָן - שאר הכהנים היו אוֹמְרִים כשהיו שומעים
 6 קול זה, הִנֵּיעַ עַת - הגיע זמן קידוש ידים ורגלים. ואמרו זאת כדי
 7 לזרז עצמם לצורך העבודה המוטלת עליהם תיכף לאחר שיתרום
 8 הוא את הדרשן. והתורם את הדרשן קִדְּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו בשפיכת מים
 9 עליהם מן הַבַּיִת.

10 עתה מפרשת המשנה את סדר תרומת הדרשן מעל גבי המזבח, כאמור
 11 בתורה (ויקרא 11) וְהָרִים אֶת הַדְּשָׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֵלָה עַל
 12 הַמִּזְבֵּחַ, וְשָׂמוּ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ: לאחר שקידש ידיו ורגליו מן הכיור, נְטָלוּ
 13 אֶת מִחְתַּת הַכֶּסֶף, וְעָלָה דֶרֶךְ מִזְרְחוֹ שֶׁל כֶּבֶשׂ לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ, וּפִינָה
 14 אֶת הַגַּחְלִים שֶׁעַל גְּבִי הַמַּעֲרָכָה הִילֵךְ [וְהִילֵךְ] - לכאן ולכאן, וְהוֹתֵתָה
 15 - ומגביה עם המחטה אֶת הַמְּאוֹבְּלוֹת הַפְּנִימִיּוֹת - הגחלים שבעומק
 16 האש שנאכלו ונשרפו היטב, עד שקרובים הם להיעשות דשן.
 17 לאחר מכן, יָרַד דֶרֶךְ מִזְרְחוֹ שֶׁל הַכֶּבֶשׂ, וְהִנֵּיעַ לְרֹצְפָה שֶׁל הַעֲזוּרָה.
 18 הַפֶּךָ פָּנָיו לְצֵד צִפּוֹן שֶׁל הַעֲזוּרָה, כלפי המזבח, והיה הוֹלֵךְ בְּמִזְרְחוֹ
 19 שֶׁל הַכֶּבֶשׂ בְּצִדוֹ, בְּעֵשֶׂר אַמּוֹת מִסּוֹף הַכֶּבֶשׂ, וְנִמְצָא רְחוֹק מִרֹאשׁ
 20 הַמּוֹזֵב עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמּוֹת, וְשֵׁם צִבְרָ - הניח בערימה אֶת הַגַּחְלִים
 21 שחתה על גְּבִי הַרֹצְפָה, ולא הניחם סמוך לכבש ממש, אלא רְחוֹק
 22 מִן הַכֶּבֶשׂ שֶׁלֹּשָׁה טַפָּחִים (ראה אירוס). מוסיפה המשנה: מקום הנחת
 23 הדרשן, הוא גם מקום ההנחה של עוד שלשה דברים, שהוא מְקוֹם
 24 שְׁנוֹתֵיהֶם שֵׁם אֶת מוֹרְאֵת הָעוֹף, הוא הופק ובני המעיים של עולת
 25 העוף, וְאֵת דִּישוֹן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי - מה שנשאר מהגחלים והקטורת
 26 שנאכלו על גבי מזבח הפנימי, וְכֵן אֶת דִּישוֹן הַמִּנְרֵפָה - שאריות
 27 השמן הפתילות שבבויכי המנורה.

28 גמרא

29 שנינו במשנתנו, אלו מהלכין באכסדרה וכו'. ואכסדרה היא תקרה
 30 העומדת על גבי עמודים. הגמרא מבררת ממה היו עשויות
 31 האכסדראות שבעזרה הגמרא סברה שאכסדראות אלו היו עשויות
 32 מעץ, ולכן מקשה הגמרא: וְכִי הָיוּ - האם אכן היו אַכְסְדְרָאוֹת
 33 בְּעֲזוּרָה, וְהָאֵת תְּנִיָּא, רַבִּי אֵלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, מִנּוֹן שְׂאִין עוֹשִׂין
 34 אַכְסְדְרָאוֹת מִעֵץ בְּעֲזוּרָה, תְּלַמּוּד לִזְמַר (דברים טו כא), לֹא תִטַּע לָךְ
 35 אֲשֶׁרָה כָּל עֵץ אֲצִל מִזְבֵּחַ ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה לָךְ. שלכאורה,
 36 ממה שנאמר בתחילה 'לא תטע לך אֲשֶׁרָה', משמע שהאיסור ליטע
 37 בעזרה הוא רק בעץ אשריה שהוא לעבודה זרה, ואם כן 'כל עץ'
 38 מיותר. ופירשו חכמים, שְׁהָכִי קְאָמַר, יש בזה שני איסורים, האחד
 39 לֹא תִטַּע לָךְ אֲשֶׁרָה, ואיסור זה הוא בכל מקום, ועוד, לֹא תִטַּע לָךְ
 40 כָּל עֵץ אִף שֶׁאֵינוֹ לְשֵׁם עֲבוּדָה זָרָה אֲצִל מִזְבֵּחַ ה' אֱלֹהֶיךָ, וכל
 41 העזרה בכלל האיסור. ומבואר בבירור שלא רק נטיעה אסורה
 42 אלא כל בנין מעץ נאסר, ואם כן איך היו אכסדראות בעזרה.
 43 מתרצת הגמרא: אָמַר רַב הֲסָדָא, משנתנו מדברת בְּאֲכְסְדְרָאוֹת שֶׁל
 44 בְּנִין מֵאֲבָנִים, שגם התקרה וגם העמודים היו עשויים מאבנים, ולא
 45 מעץ.

46 הגמרא מבררת מזהו הקרבן הראשון שהקריבו בבוקר. שנינו
 47 במשנתנו: הָיוּ בּוֹדְקִין וְהוֹלְכִין וכו' עד שמוגיעים למקום עושה
 48 חביתים וכו', העמידו עושה חביתים לעשות חביתים. תמזהה הגמרא:
 49 לְמִימְרָא דְחַבִּיתִין הָיוּ קְרִימֵי - האם בא הדבר לומר שמנחת חביתין
 50 של כזו גדולה הייתה קודמת לשאר הקרבנות, וְהַתְּנִיָּא, מִנּוֹן שְׂאִין
 51 דְבָר שֶׁקָרַב עַל הַמּוֹזֵב קוֹדֵם לְתַמִּיד שֶׁל שַׁחַר, אלא תמיד של שחר
 52 קודם לכל, תְּלַמּוּד לִזְמַר בְּפִרְשַׁת עוֹלָה (ויקרא 11), וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ
 53 תּוֹקֵד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה, וְבַעַר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֲצִים בְּבִקְרָב בְּבִקְרָ, וְעָרַף עָלֶיהָ